

Tarih & Gelecek Dergisi

Journal of History & Future

Prof. Dr.
Bayram AKÇA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü.
Email: abayram@mu.edu.tr

ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7396-3498

Başvuruda bulundu. Kabul edildi.
Applied Accepted

Eser Geçmişi / Article Past: 27/01/2025 04/03/2025

Araştırma Makalesi

DOI: http://dx.doi.org/10.21551/jhf.1627738

Research Paper

Orjinal Makale / Original Paper

Kore Savaşı ve Muğla Basınına Yansıması

The Korean War and Its Reflection in the Press of Muğla

Öz

25 Haziran 1950 tarihinde Kuzey Kore'nin Güney Kore'ye saldırması ile başlayan, Birleşmiş Milletler ve Çin'in de dahil olması ile geniş bir devletler topluluğuna yayılan savaşa, tarihte Kore Savaşı denilmiştir. Kore Savaşı başladığı zaman Türkiye'de Demokrat Parti Hükümeti yeni kurulmuştu. Demokrat Parti Hükümeti, Birleşmiş Milletlerin Güney Kore'ye yardım çağrısına olumlu cevap vermiş ve Kore'ye asker gönderme kararı almıştır. Bu bağlamda yurdun çeşitli yerlerinde bulunan birliklerden oluşturulan Türk Tugayı, Tuğgeneral Tahsin yazıcı komutasında Kore'ye gönderilmiştir. 1950 yılından 1953 yılına kadar yaklaşık üç yıl devam eden Kore Savaşı'nda Türk Tugayı özellikle Kunuri ve Kumyangiangni Muharebelerinde gösterdiği üstün kahramanlıklar ile hem Birleşmiş Milletler Ordusu'nun moralini yükseltmiş hem de Güney Kore'nin egemenliğini kazanmasında önemli rol oynamıştır. Nitekim, Türk Ordusu'nun Kore Savaşı'nda gösterdiği başarı Türkiye'nin NATO'ya girişini de hızlandırmıştır. Bu araştırmada, Kore Savaşı döneminde Muğla'da çıkan *Muğla'da Halk Gazetesi*, *Muğla'da Demokrat Yayla Gazetesi* ve *Muğla Gazetesi* üzerinden savaşın bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu bağlamda adı geçen gazetelerin, Kore Savaşı'nın çıkışını, Birleşmiş Milletlerin Türkiye'den Kore'ye asker gönderme talebini, Demokrat Parti Hükümeti'nin Kore'ye asker gönderme kararını, bu karara muhalefetin tepkisini, Türk Tugayı'nın Kore'ye gidişini, Türk Tugayı'nın Kore'de Kunuri Muharebelerinde ve Kumyangiangni Muharebelerinde gösterdiği başarılarını, Türk şehitlerine Kore Hükümeti tarafından madalya verilmesini ve savaş sonrası Türkiye'nin bir süre daha Kore'ye asker göndermesini ayrıntılı bir şekilde okuyucularına aktardığı, belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muğla, Kore Savaşı, Yerel Basın

ATIF: AKÇA, Bayram, "Salmon Mektuplarına Göre 1908 İşçi Grevleri: Orosdi-Back Grevi Örneği", *Tarih ve Gelecek Dergisi*, 11/1 (Mart 2025), s. (51-66)

CITE: AKÇA, Bayram, "The Korean War and Its Reflection in the Press of Muğla", *Journal of History and Future*, 11/1 (March 2025), pp. (51-66)

Tarih ve Gelecek Dergisi, lisanslama politikası ile telif hakkının ve kullanıcı haklarının açık olmasını sağlar. Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanır. / Journal of History and Future ensures that copyright and user rights are open with its licensing policy. Author(s) publishing with the journal retain(s) the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Abstract

The war that began with the attack of North Korea on South Korea on June 25, 1950, and spread to a large group of states with the inclusion of the United Nations and China is historically known as the Korean War. When the Korean War began, the Democratic Party Government had just been established in Turkey. The Democratic Party Government responded positively to the United Nations' call for help to South Korea and decided to send troops to Korea. In this context, the Turkish Brigade, formed from units located in various parts of the country, was sent to Korea under the command of Brigadier General Tahsin Yazıcı. During the Korean War, which lasted approximately three years from 1950 to 1953, the Turkish Brigade, with its outstanding heroism, especially in the Kunuri and Kumyangiangni Battles, both increased the morale of the United Nations Army and played an important role in South Korea gaining its sovereignty. Indeed, the success of the Turkish Army in the Korean War accelerated Turkey's entry into NATO. In this research, an evaluation of the war was made through the Muğla Halk Newspaper, Muğla Demokrat Yayla Newspaper and Muğla Newspaper published in Muğla during the Korean War. In this context, it was revealed that the aforementioned newspapers conveyed to their readers in detail the outbreak of the Korean War, the United Nations' request for Turkey to send troops to Korea, the Democrat Party Government's decision to send troops to Korea, the opposition's reaction to this decision, the Turkish Brigade's departure to Korea, the Turkish Brigade's successes in the Kunuri and Kumyangiangni Battles in Korea, the awarding of medals to Turkish martyrs by the Korean Government and Turkey's sending troops to Korea for a while after the war.

Keywords: Muğla, Korean War, Local Press

Giriş

1945 yılının mayıs ayında Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği arasında yapılan bir antlaşmaya göre savaş sonrası Kore, Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği, Çin ve İngiltere ortak vesayeti altına girecekti. 1945 yılında toplanan Potsdam Konferansı gereğince Sovyetler Birliği uzak doğuda savaşa girmeye karar verince askerî harekât bakımından Kore toprakları 38. enlem çizgisi ile ikiye ayrılmıştır. Bu çizginin kuzeyi Sovyetler Birliği'nin ve güneyi de Amerika Birleşik Devletleri'nin askerî harekât sahası olarak kabul edilmiştir. Ancak Sovyetler Birliği bu bölgede hemen savaşa girmemiştir. Lakin Amerika Birleşik Devletleri'nin Hiroşima ve Nagasaki'ye atom bombası atması sonucu Sovyetler Birliği hemen Japonya'ya savaş ilan edip askerlerini Kuzey Kore'ye sokmuş ve 38. enlem çizgisine kadar ilerlemiştir.¹

1 Fahir Armaoğlu, *20.Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1990)*, Cilt.1, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1992, s.45.

Böylece II. Dünya Savaşı sonrasında Kore, kuzeyi Sovyetler Birliği ve güneyi de Amerika Birleşik Devletleri işgali altında olmak üzere fiilen ikiye bölünmüştür. Diğer yandan Birleşmiş Milletlerin tüm çabalarına rağmen bu iki Kore bir türlü birleşmemiştir. Bu durum üzerine 10 Mayıs 1948 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nin öncülüğünde Güney Kore'de seçimler yapılmış ve sonuçta Güney Kore Cumhuriyeti kurulmuştur. Ağustos 1945 tarihinde de Sovyetler Birliği'nin öncülüğünde Kuzey Kore'de bir başka seçim yapılmış ve sonuçta Kore Halk Cumhuriyeti kurulmuştur.²

Diğer yandan Kuzey Kore ile Güney Kore arasında oluşabilecek herhangi bir gerginlik ihtimaline karşı Kore Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği ile Güney Kore Cumhuriyeti de Amerika Birleşik Devletleri ile askerî yardım antlaşmaları imzalamıştır. Bu antlaşmalar, Amerika Birleşik Devletleri'nin de Güney Kore Cumhuriyeti'ni ve Sovyetler Birliği'nin de Kore Halk Cumhuriyeti'ni desteklediğinin birer göstergesi olmuştur. 1948 yılında ise Rusya, komünist rejimi benimseyen Çin ile de bir dostluk ve savunma antlaşma yaparak bölgedeki gücünü oldukça pekiştirmiştir. Artık Sovyetler Birliği'ne göre Amerika Birleşik Devletleri'ni Asya kıtasından atma vakti gelmişti. Bu yapıldığı takdirde Amerika Birleşik Devletleri'nin Japonya'dan da atılması kolaylaşacaktı.³

İşte yukarıdaki sebeplerden dolayı 25 Haziran 1950 tarihinde Sovyetler Birliği'nin talimatı ile Kuzey Kore kuvvetleri Güney Kore'ye saldırmıştır. Bu saldırının tüm sınır boyunca yapılmış olması her şeyin önceden planlandığını göstermiştir.⁴

Bu saldırı karşısında Amerika Birleşik Devletleri acilen Birleşmiş Milletleri toplantıya çağırmıştır. Güvenlik Konseyi, Birleşmiş Milletler kararları gereğince Güney Kore Cumhuriyeti'nin yardımına gönderilmek üzere Türkiye'de dâhil olmak üzere çeşitli ülkelerin askerlerinden oluşan ancak, esas yükü Amerika Birleşik Devletleri'nin sırtladığı bir Birleşmiş Milletler Askeri Gücü teşkil etmiştir. Bu gücün başına da Amerikalı General MacArthur atanmıştır.⁵

Kuzey Kore ile Güney Kore arasındaki savaşta Birleşmiş Milletler müdahalesine kadarki dönemde Kuzey Kore, Güney Kore'ye üstünlük sağlarken Birleşmiş Milletler gücünün bölgeye gelmesinden sonra durum tersine dönmüştür. Bu süreçte ise dağılmakta olan Kuzey Kore güçlerinin yardımına Çin Halk Cumhuriyeti güçleri yardıma koşmuştur. Hatta Çin Halk Cumhuriyeti, komşusu işgale uğrarken seyirci kalmamak adına “gönüllü” adını verdiği birlikleri savaşa sokmuştur. Böylece Ekim 1950 tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti de silahlı kuvvetlerini Sovyetler Birliği'nin yardımına göndererek savaşa dahil olmuştur.⁶

2 Armaoğlu, *20.Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1990)*, s. 454.

3 Bülent Demir, “Güney Kore'nin Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Süreci- Bölge Ülkeleri ve Türkiye ile Olan Stratejik Yaklaşımlar” *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, s. 23.

4 Özgür Yıldız - Hafize Doğramacı, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları Işığında Kore Savaşı Üzerine Bir Değerlendirme”, *Tarih Okulu Dergisi*, Y. 7, S. XVII (Mart 2014), s. 549.

5 Mehmet Sedat Erkal, “Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Kore Savaşı, Önemi, Öncesi ve Sonrası ile ilgili değerlendirme”, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, s. 65-66.

6 Adnan Üzmez, “Üzmez, Adnan, “İkinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Gelişen Olayların Işığında Kore Savaşı ve Türkiye”, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap

1. Türkiye'nin Kore'ye Asker Göndermesi ve Muğla Basını

14 Mayıs 1950 tarihinde Demokrat Parti iktidara geldiği andan itibaren Sovyetler Birliği tehdidine karşı batı ittifakında yer alarak Türkiye'nin NATO'ya girmesini kendi varlığı için kaçınılmaz saymıştı. Bu bağlamda Demokrat Parti'nin iktidara geldiği ilk aylarda yani 25 Haziran 1950 tarihinde uzak doğuda Kuzey Kore'nin Güney Kore'ye saldırması ile Kore Savaşı patlak vermiştir. Bu durumu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi uzak doğuda barışı bozucu bir davranış olarak değerlendirmiştir. 27 Haziran 1950 tarihinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyelerine Güney Kore'ye askeri destek ve bölge barışına katkı sağlamak için yardım çağrısında bulunmuştur.⁷

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin askerî destek istemi 15 Temmuz 1950 tarihinde Ankara'daki Demokrat Parti Hükümeti'ne ulaşmıştır. Bu durum üzerine 18 Temmuz 1950 tarihinde Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Başbakan Adnan Menderes, Millî Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları Yalova'da bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda Kore'ye asker gönderme konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne verilecek cevap tartışılmıştır.⁸

25 Temmuz 1950 tarihinde ise Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın başkanlığında Ankara'da Bakanlar Kurulu toplantısı yapılmış ve burada Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kore Savaşı'na askeri yardım başvurusuna verilecek cevap karara bağlanmış ve Birleşmiş Milletlere aşağıdaki cevap telgrafi gönderilmiştir:⁹

“Birleşmiş Milletler Paktı'ndan doğan taahhütlerine ve Güvenlik Konseyi'nin kararlarına uymayı bir vecibe bilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Kore hakkındaki yardım talebini mütezammın 15 Temmuz 1950 tarihli telgrafınız itina ile tetkik etmiştir. Cumhuriyet Hükümeti bu tetkik neticesinde mezkûr kararları dünyanın şimdiki şartları içinde umumi barış hizmetinde müessir ve fiili bir şekilde icra mevkiine vazetmekteki *lüzum ve ehemmiyeti müdrik olarak, Kore'de hizmet etmek üzere 4.500 mevcutlu silahlı bir Türk savaş birliğini Birleşmiş Milletler emrine vermeye karar vermiştir.*”

Türkiye'de dönemin muhalefet partileri TBMM kararı olmadan Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesini sert bir şekilde eleştirirken Başbakan Adnan Menderes ise bu durumu NATO'ya üyelik yolunda bir fırsat olarak değerlendirmiştir.¹⁰

Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesi dönemin Muğla basınının da ilgisini çekmiş ve bu konu ile ilgili olarak Muğla'da yayınlanan 26 Temmuz 1950 tarihli *Muğla'da Halk Gazetesi* “Kore'ye Asker Gönderiyoruz” sürmanşeti ile çıkmıştır. Bu haberin devamında ise şunlar denilmiştir: “*Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği tarafından Birleşmiş Milletler camiasındaki devletlere Kore'ye silahlı yardım yapılması için telgraf çekilmiştir. Bu arada aynı maksatla Türkiye'den de yardım talebinde bulunulmuş ve dün Cumhurbaşkanı*

Tarihi Enstitüsü, 2006, s. 101; Demir, “Güney Kore'nin Ekonomik ve Teknolojik...”, s. 37.

7 Yıldız-Doğramacı, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları...”, s. 551.

8 Hüseyin Bağcı, *Türk Dış Politikasında 1950'li Yıllar*, ODTÜ Gelişme Vakfı Yayınları, Ankara, 2007, s. 20; Feridun Cemal Erkin, *Dışişlerinde 34 Yıl*, TTK Basımevi, Ankara, 1993, s. 153-154.

9 Bülent Akkaya, “Türkiye'nin NATO Üyeliği ve Kore Savaşı”, *Akademik Bakış Dergisi*, S. 28, (Ocak-Şubat 2012), s. 6.

10 Altan Öymen, *Değişim Yılları*, Doğan Kitabevi, İstanbul, 2004, s. 555.

*Celal Bayar'ın başkanlığında yapılan toplantıda 4.500 silahlı kuvvetin gönderilmesi kararlaştırılmıştır.*¹¹

25 Temmuz 1950 tarihinde Demokrat Parti Hükümeti'nin TBMM kararı olmadan Kore'ye asker göndermesi muhalefet tarafından çok sert bir şekilde eleştirilmişti. İşte bu durum dönemin Muğla basınında da kendine yer bulmuştur. Nitekim 29 Temmuz 1950 tarihinde yayınlanan *Muğla'da Halk Gazetesi* "Kore'ye Türk yardımının Akisleri" manşeti ile çıkmıştır. Haberin altında ise şunlar yazılmıştır:

"İktidarın büyük hatası: Bu tarihi kararın TBMM'de alınması ve muhalefetin muvafakatine müracaat edilmesi lazımdı.

Bakanlar Kurulu'nun kararıyla 4.500 kişilik bir silahlı kuvvetin Güney Kore'ye gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Türkiye, Kore harekâtı için Güvenlik Konseyi tarafından yapılan müracaata kara kuvveti tahsis ettiğini bildiren ilk üye ülkedir. Mademki Birleşmiş Milletler camiasına üye olarak bulunuyoruz, maddi imkânlarımız oranında taahhüdümüzü yerine getireceğiz. Prensip olarak yapılacak bu yardıma muhalif bulunmak aklımızdan geçmez. Muhalefet bu kararı samimiyetle tasvip etmektedir.

Ancak bu kadar önemli bir kararın eşliğinde bulunan iktidar düşünmelidir ki Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Misak-ı Milli'nin hudutları dışına ilk olarak asker gönderecek ve bu kuvvetler dünyanın öbür ucunda bulunan Kore'de harbe iştirak edecektir.

Durum bu kara önemli ve mesuliyetli olduğuna göre Demokrat Parti Türk Milleti'ne, onun temsilcisi olan TBMM'ye ve anayasaya karşı nasıl hareket edileceğini bilmeli ve dış politikada hemfikir olan muhalefetin onayını almalıydı. İçinde bulunduğumuz rejim bunu icap ettiriyordu. Konunun önemi idrak edilerek ve bu kararın tatil döneminde bulunan milletvekillerini toplantıya çağırarak mecliste alınması ve böylece sulh ve hürriyet davası için evlatlarını gönderecek bu asil, barışsever ve yardımsever milletin hissiyatına tercüman olunması parlamenter zihniyet muvacehesinde en dürüst bir hareket olurdu. Bu şekilde verilecek bir kararın yapılacağı yardım daha yasal ve uygun olacaktı. Fakat Menderes hükümeti bu dirayeti gösteremedi."¹²

Türkiye'de Demokrat Parti Hükümeti Kore'ye asker gönderme kararını kesinleştiren sıra oraya gönderilecek birliklerin oluşturulmasına gelmiştir. Kore'ye gönderilecek birliklerin çekirdeğinin Ankara-Ayaş'ta bulunan 241. Piyade Alayı'nın olması ve Kore Tugay Karargahı'nın da 28. Piyade Tümeni tarafından oluşturulması kararlaştırılmıştır. Bu birliklere İzmit, İzmir ve İskenderun'dan gelecek tümenlerin de katılması kararı verilmişti. Kore Savaşı'na katılacak olan bu ilk askeri birliğe "Kore Türk Silahlı Kuvvetleri" ve "Birinci Türk Tugayı" adları verilmiştir. Bu tugayın komutanlığına ise Tuğgeneral Tahsin yazıcı ve Kurmay Başkanlığına da Yarbay Selahattin Tokay getirilmiştir. Kore'ye gidecek birlikler kesinleştikten sonra bunlar Kore'de Amerikan silahları kullanacakları için kendilerine Amerikan silahlarını tanınması ve kullanması amacıyla Ankara'da yoğun bir eğitim verilmiştir.¹³

11 "Kore'ye Asker Gönderiyoruz", *Muğla'da Halk Gazetesi*, S. 2228, 26 Temmuz 1950.

12 "Kore'ye Türk yardımının Akisleri", *Muğla'da Halk Gazetesi*, S. 2231, 29 Temmuz 1950.

13 Yıldız-Doğramacı, "Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları...", s. 551-552.

19-20 Eylül 1950 tarihlerinde Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasındaki “Kore Türk Silahlı kuvvetleri” Ankara Etimesgut’tan İskenderun’a 259 subay, 18 askeri memur, 4 sivil memur, 395 astsubay ve 4414 er olmak üzere toplam 5090 kişiyle hareket etmiştir. Bu kuvvetlere mensup ilk birlikler 18 Ekim 1950 tarihinde Kızıldeniz- Mendep Boğazı-Seylan Adası-Colombo-Singapur-Filipinler ve Formoza Adası’nı deniz yoluyla geçerek Pusan Limanı’ndan Kore topraklarına ayak basmıştır. Türk askerlerini burada ellerinde Türk, Kore ve Birleşmiş Milletler bayrakları olan öğrenciler sevgi gösterileri ile karşılamıştır. Burada Türk Tugayı Amerikan Dokuzuncu Kolordusunun ihtiyatına alınmıştır. Güney Kore’deki kuvvetlerin komutanı MacArthur ise Türk Tugayı’na “North Star” yani “Şimal Yıldızı” kod adını vermiştir.¹⁴

Pusan Limanı’na inene Türk Tugayı’nın Amerikan Dokuzuncu Kolordusu ihtiyatına alındıktan sonra 10 Kasım 1950 sabahı Teagu’dan hareket ederek Chongdan bölgesine nakledilmiştir. Tugay, burada 25. Amerikan Tümeni’nin emrine verilmiştir. Türk Tugayı’nın buradaki görevi İmjın Nehri ile Kaesong’dan kuzeye giden bölgeyi taramak ve bölgedeki çeteler ile mücadele etmektir. Buradaki görevini başarı ile tamamlayan Türk Tugayı, 20 Kasım 1950 tarihinde Chongdan’dan Kunuri bölgesine gitmek üzere hareket etmiştir. Türk Tugayı’nın motorlu birlikleri 23 Kasım 1950 tarihinde ve yaya birlikleri de 25-26 Kasım 1950 tarihlerinde Kunuri’ye ulaşmıştır.¹⁵

Türk Tugayı Kunuri Bölgesi’ne ulaştıktan sonra çetin savaşa katılacağı günler artık yaklaşmıştı. Nitekim General MacArthur’un Kuzey Korelileri Yahu Nehri gerisine iterek Kore’yi komünistlerden kurtarmayı ve böylece Kore Savaşı’nı sona erdirmeyi planladığı büyük taarruz, 24 Kasım 1950 sabahı başlamıştır. Fakat bu taarruzdan iki gün sonra yani 26 Kasım 1950 sabahı sayıca üstün Kızıl Çin kuvvetleri karşı taarruza geçmiştir. Kızıl Çin taarruzu sonucu 9. Amerikan Kolordusu’nun yarılması üzerine 8. Amerikan Ordusu geri çekilmek zorunda kalmıştır. İşte bu sırada yani 26 Kasım 1950 günü Kunuri Bölgesi’nde toplanmasını henüz yeni tamamlayan Türk Tugayı’na, 9. Amerikan Kolordusu Karargahına davet edilen Türk Tugay Komutanı General Tahsin Yazıcı aracılığı ile geri çekilen 9. Kolordu’nun ve dolayısıyla 8. Amerikan Ordusu’nun sağ yanını koruma görevi verilmiştir. İşte burada Türk Tugayı Kunuri-Tokchon yolu boyunca üstün komünist kuvvetlerine karşı yalnız başına fedakârca ağır ve kanlı savaşlar vermiştir. Türk Tugayı bu savaşlarda sayıca üstün Kızıl Çin kuvvetlerini bozguna uğratarak Amerikan Kuvvetleri’nin yok olmasını engellemiştir. İşte 26 Kasım 1950-1 Aralık 1950 tarihleri arasında yapılan bu muharebelere “Kunuri Muharebeleri” denmiştir. Bu muharebelerin içinde “Wawon Muharebesi”, “Simnim-ni Muharebesi”, ve Keachon Muharebesi” de bulunmaktadır. Kunuri Muharebelerinde Türk askerinin gösterdiği üstün başarı Türk ve dünya basını günlerce yer almıştır. Hatta gazete ve haberlerde en iyi savaşan birlik kıyaslaması yapılırken Türkler

14 Harun Bodur, *Kronolojik 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi*, Çağlar Yayınları, Ankara, 2005, s. 467; Yıldız-Doğramacı, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları...”, s. 553-554; Akkaya, “Türkiye’nin NATO Üyeliği ve Kore Savaşı”, s.13.

15 Mehmet Sedat Erkan, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı (25 Haziran 1950-6 Temmuz 1953)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 203 (Nisan 2013), s. 56; Yıldız-Doğramacı, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları...”, s.555.

başarı kıstası olarak değerlendirilmiştir.¹⁶

Kunuri Muharebeleri günü gününe dönemin Muğla basını tarafından da takip edilmiştir. Nitekim 6 Aralık 1950 tarihli *Muğla'da Halk Gazetesi* "Kore'deki Tugayımızın Emsalsiz Zaferine Dair Yankılar Devam Ediyor" manşeti ile yayınlanmıştır. Bu manşetin altında ise; "*Fransız lügatinde yer alan "Türk Gibi Kuvvetli" sözü Kore'deki Türk Tugayı'nın emsalsiz zaferi ile bir kez daha ispatlanmış oldu*" denilerek ise şu ifadelere yer verilmiştir:

"Son bir hafta içinde dünya basını ve askeri yetkililer 10.000 kişiye karşı çarpışan ve Birleşmiş Milletler kuvvetlerini muhakkak bir bozgun dan kurtaran Türk Tugayı'nın başarısını yeni bir destan olarak kaydetmiş ve sütunlar dolusu hayranlıklarını ifade etmişlerdir.

Türkiye'nin çeşitli yerlerinde olduğu gibi Muğla'da da tugayımızın zaferini alkışlamak ve Kore'de ölen şehitlerimizi anmak maksadıyla Kırathane Hanı'nda bir toplantı düzenlenmiştir.

Tertip edilen bu toplantıda öğrenciler tarafından söylenen İstiklal Marşı'na müteakip Belediye Başkanı Naci Karaosmanoğlu toplantıyı açmış ve Ortaokul Müdürü Necmettin Atalay, tugayımızın Kore harekâtına dair izahattan bulunmuştur.

Ortaokul öğretmeni Melahat Ünsal ve Belediye Meclisi Üyesi Tahir Keskin'in konuşmalarından sonra ortaokul öğretmeni Halil İbrahim Biber ve Hakkı Süha Terzibaşoğlu birer şiir okumuşlar ve toplantıya dua ile son verilmiştir.

Toplantı sonunda halkımızın bu necip hislerinin ajans vasıtasıyla Kore'deki tugayımıza ve ulusumuza ulaştırılması kararına varılmıştır."¹⁷

Kunuri Muharebelerinde Türk Ordusu'nun gösterdiği kahramanlıklar, Muğla basını meşgul etmeye devam etmiştir. 9 Aralık 1950 tarihli *Muğla'da Halk Gazetesi* yine bu konuyu işleyerek "Aydın'da Kore'deki Kahramanlarımız İçin Bir Toplantı Tertip Edildi" manşeti ile çıkmıştır. Bu manşetin altında ise şöyle denilmiştir: "*Kore'de yarattıkları şanlı destanlarla cihan askeri tarihinde Türk'ün eşsiz kahramanlıklarına yeni mucizeler ekleyen Türk askeri bu hafta, Öğretmenler Yardımlaşma Derneği tarafından sinema salonunda tertiplenen bir toplantıda anıldı. Bu toplantıda Kore'de oğlu şehit olan bir baba şöyle dedi: Bir şehit babası olduğum için gurur duyuyorum.*"¹⁸

8 Aralık 1950 tarihinden itibaren Kunuri Muharebelerindeki kayıpların tespitine başlanmıştır. Bu çalışma çok zor olmuştur. Bu bağlamda bir yandan her birlik komutanı kendi birliklerindeki kayıpları araştırırken diğer yandan da Amerikan Komutanlığı aracılığı ile Kore ve Japonya'daki hastanelerde yatan Türk subay ve erlerin isimleri araştırılmıştır. Bir haftalık bir araştırma sonucu Kunuri Muharebelerinde kayıp sayısı şöyle tespit edilmiştir: Şehit 218 kişi (10 subay, 7 astsubay, 1 askeri memur, 1 sivil memur ve diğerleri er), kayıp 94 (7 subay, 2, astsubay, gerisi er), yaralı 455 kişi (15 subay, 10 astsubay, gerisi er) olmak üzere toplam 767 kişiydi. Mütarekeden sonra yapılan esir takasında kayıpların

16 Erkan, "Kore Savaşı ve Kore'de Türk Tugayı...", s. 56-59.

17 "Kore'deki Tugayımızın Emsalsiz Zaferine Dair Yankılar Devam Ediyor", *Muğla'da Halk Gazetesi*, S. 2260, 6 Aralık 1950.

18 "Aydın'da Kore'deki Kahramanlarımız İçin Bir Toplantı Tertip Edildi", *Muğla'da Halk*, S. 2261, 9 Aralık 1950.

esir düşükleri anlaşılmıştır.¹⁹

14 Aralık 1950 günü 8. Ordu komutanı General Walton H. Walker Sosari, Türk Tugayı'ni ziyaret ederek Kunuri Muharebelerindeki başarılarından dolayı tebrik etmiş ve tugaya şöyle seslenmiştir:

“Kahraman Türk Tugayı,

8. Ordunun 24 Kasım'da başlattığı genel taarruzu 26 Kasım günü düşmanın çok üstün kuvvetleri tarafından başlatılan genel karşı taarruzu karşısında başarılı olamayarak geri çekilmeye mecbur kalmıştır. Düşmanın cephemizin merkez kesiminde yaptığı büyük yarma harekâtı, ordunun gerisini *çok tehlikeli duruma düşürmüş bulunuyordu*. 9. Kolordu ihtiyatında bulunan tugayınızın bu kesimdeki düşmana doğru harekâtı, düşmanı kendi üzerinize çekmeye mecbur etmiş ve yarma yerinden dört düşman tümeni tugayınıza yönelmiştir. 27 ve 28 Kasım günleri bu düşmanla kahramanca çarpışmanız ordunun gerisinin açık bulundurulmasını sağlamış ve orduya çekilme fırsatı kazandırmıştır. Bundan sonra ordunun çekilmesini himaye etmek gibi çok önemli bir görevi de hiçbir millete nasip olmayacak derecede başarı ile sonuçlandırdınız. Bu mukaddes vazife uğrunda fazla kayıp verdiğinizi biliyorum. Bu uğurda can veren şehitlerinizi huzurunuzda hürmetle anarım. Sağ kalan siz gazileri ise saygı ile selamlar ve hepinizi bu büyük başarıınızdan dolayı tebrik ederim. Bu muharebede kahramanlık gösterenlerin sayısı şüphesiz ki çoktur. Şimdi elimde ancak 15 kadar madalya mevcuttur. Bunları sembolik olarak bugün huzurunuzda 15 kahramana takacağım. Diğer kahramanların madalyalarını sonra göndereceğim.”²⁰

Türk Tugayı, Kunuri Muharebelerinden sonra da kahramanca muharebelerine devam etmiştir. İşte bu bağlamda *Muğla'da Halk Gazetesi* 30 Aralık 1950 tarihli sayısında “Büyük Komünist Taarruzu Yeni Yılın İlk Günlerinde Başlayacak” manşetini atmıştır. 29 Aralık 1950 tarihinde Kore Türk Tugayı Komutanı General Tahsin Yazıcı basına verdiği bir demeçte: “Biz savaştık, o kadar! Erlerim geri çekilmekten hoşlanmazlar. Erlerim niçin savaştıklarını iyi biliyorlar. Onlar demokrasi uğruna savaşıyorlar” demiştir. Bu haberin de devamında ise Tahsin Yazıcı: “Dün 38 arz dairesinin yakınlarında karşılıklı çatışmalar devam etmiştir. Bu hareketler birkaç gün içinde cereyan edecek düşman taarruzunun bir başlangıcı olarak düşünülmektedir. General MacArthur'un bildirdiğine göre, komünist birliklerin büyük taarruzu yeni yıl ile birlikte başlayacaktır” demiştir.²¹

Nitekim 25 Ocak 1951 tarihinde Komünist Çin Kuvvetleri yeni bir taarruz başlatmıştır. Kumyiangni Muharebesi olarak bilinen bu taarruz karşısında Türk kuvvetleri bilhassa süngü harbiyle büyük kayıplar verdirerek Çinlileri mağlup etmiştir. II. Dünya Savaşı'nda görev yapan Amerikan subaylarının tespitine göre düşman sayısı çok sayıda kayıp ve esir vermiştir. 26 Ocak 1951 günü Kumyiangni Muharebesi'ni yakından izlemiş olan II. Dünya Savaşı'nın tanınmış Amerikan Piyade Yarbayı Blair, resmî bir rapor hazırlamak üzere 27 Ocak 1951 günü muharebe meydanına tekrar gelmiş ve gördüklerini Amerikan Kolordusu'nun günlük gazetesine şöyle yazmıştır:

“Türklerle kızıkların boğuşması, 8. Ordunun yaptığı mahdut hedefli taarruz yavaş yavaş

19 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore'de Türk Tugayı...”, s. 61-62.

20 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore'de Türk Tugayı...”, s. 62.

21 “Büyük Komünist Taarruzu Yeni Yılın İlk Günlerinde Başlayacak”, *Muğla'da Halk Gazetesi*, S. 2267, 30 Aralık 1950.

ilerlerken, bu hafta sonunda Kore harp tarihine kahramanlık menkıbeleri yazılmıştır. Türklerin karşısında düşman kaçmaya vakit bulamamıştır. Düşman birliklerine, mevzi her ne pahasına olursa olsun tutmaları emredilmiş ve onlar da tutmuşlardır. Fakat hayatlarını kaybetmek pahasına. Bu hareket şüphesiz ki bu harbin en kanlı piyade taarruzu olmuştur. Şahsi tecrübeme dayanarak şunu kati söyleyebilirim ki bu taarruz herhangi bir harbin en kanlı piyade muharebesidir. Türkler, harikulade idiler. Bu hareket, harp tarihinde uzun müddet yaşayacaktır. Çinliler, gördüğüm boş mermi kovanlarına göre, şiddetli dövüşmüşlerdir ve bir Çinli de el bombasını atmak üzere bomba elinde iken öldürülmüştür. Komünist Çinliler iyi teçhiz edilmişlerdir. Tüfek bombaları, otomatik silahları, havanları vardı. Yiyecek ve cephaneleri pek çoktu. Disiplinlerinin de iyi olması icap eder; aksi halde mevzilerinde ölmezlerdi. Kaide olarak bu gibi hazırlanmış mevzilerde taarruzda, taarruz eden tarafın, savunan tarafa nazaran üç misli kuvvette olması lazım gelir. Halbuki burada mevzilerdeki bir Kızıl Çinliye bir Türk düşüyordu. Ancak Türkler çok üstün askerlerdi.”²²

26 Ocak 1951 günü muharebelerini Amerikan subayları ile beraber seyretmiş olan *United Press* muhabiri de gördüklerini aynı gün *I. Kolordu Gazetesi*’nde şöyle yazmıştır:

“Türkler cuma günü Çinlilerle karşı karşıya gelmişler ve daha üstün olduklarını ispatlamışlardır. Türklerin kuzeye doğru ilerlemesini, vadiye mevzilenmiş olan Kızıl Çinliler, durdurmak istemişlerdir. Karanlık basmadan biraz evvel sayıları 500’den eksik olan iki Türk Bölüğü çıplak tepenin 1800 metre tutan cephesine karşı iki dalga halinde avcı hattına yayılmışlardır. Bunların ilerleyişini hava kuvvetleri ve topçu desteklemiş ve bu ateşle Çinlileri tilki yuvasına sinmeye mecbur etmişlerdir. Tilki yuvaları gayet iyi inşa edilmiş, derin ve üstü kapalı mevzilerdir. Tilki yuvalarının önleri maharetle yayılmış toprak yığınları ve gizleme tertibatı sayesinde bunlar 50 metre yaklaşıldığı halde görüleliyordu. Birinci dalyayı teşkil eden avcı hatları karanlıkla beraber düşmana 130 metre yanaşmıştı. Buradan yukarıya doğru tırmanan Türkler süngülerini takmışlar, ateş ederek ilerliyorlardı. Tilki yuvalarının yanına yaklaştıkları zaman bir Türk ateşe devam etmiş, diğer Türk de deliğinde ümitsizce bekleyen Çinliyi süngülemiştir. Harekât 30 dakika devam etmiştir”²³

25-27 Ocak 1951 tarihlerinde yapılan bu muharebelerdeki başarılarından dolayı Türk Tugayı’na Amerikan Kongresi tarafından 6 Temmuz 1951 tarihinde “Mümtaz Birlik Nişanı” verilmiştir. Yine aynı muharebede gösterdiği üstün başarıdan dolayı Türk Tugayına Güney Kore Cumhurbaşkanı tarafından 17 Eylül 1952 tarihinde “Cumhurbaşkanlığı Birlik Nişanı” takdim edilmiştir.²⁴

25-27 Ocak 1951 tarihleri arasında yaşanan Kumyangiangni Muhareberi 31 Ocak 1951 tarihli *Muğla*’da *Halk Gazetesi*’nde “Kore Harbi’nin En Korkunç Piyade Taarruzu” manşetiyle çıkmış ve manşet altında “Birliğimiz Verilen Vazifeyi Başarıyla Bitirdi” yazmıştır. Haberin devamında da şu ifadeler yer almaktadır: “Kore’de Birleşmiş Milletlerin yaptıkları harekâta 25 Ocak 1951 gününden itibaren ön saflarda katılan savaş birliğimiz kendisine verilen vazifeyi 525 düşmanı imha ve 45’ini esir almak suretiyle muvaffakiyetle başarmıştır. Bu savaşlarda savaş birliğimizin zayıyatı 7 şehit ve 21 yaralıdan ibarettir. Bu

22 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı...”, s. 64-65.

23 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı...”, s. 65.

24 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı...”, s. 65-67.

savaş bu harbin en korkunç piyade taarruzlarından biri addedilmektedir.”²⁵

Bu dönemde Muğla’da yayın hayatına devam eden *Demokrat Yayla Gazetesi* ise Kumyangiangi Muhareberi ile ilgili olarak 11 Mart 1953 tarihinde “Kore’deki Topçu Taburumuz Büyük Bir Muvaffakiyet Kazandı” manşeti ile çıkmış ve haberin devamında şunlar denilmiştir:

“Kore’deki Türk Tugayı’nın Topçu Taburu Kore’deki Birleşmiş Milletler askerlerini desteklemek üzere düşmanı amansız bir top ateşine tutması ve bu işi büyük bir muvaffakiyetle yapmasından dolayı takdir edilmektedir. Türk Topçu Taburu Komutanı Binbaşı Faruk Güventürk’e gönderdiği bir mektupta ABD’nin 25. Piyade Tümeni komutanı Tuğgeneral Louise Heatlı, topçu taburunun maharetinden sitayişle bahsederek demiştir ki; Geçenlerde 23. Tümenin topçu taburlarının kabiliyeti üzerinde yaptığım tecrübelerden Türk Silahlı Kuvvetleri Topçu Taburu dikkate şayan bir başarı göstermiştir. Sizin taburunuz diğer topçu taburlarından daha süratli ateş ediyor.”²⁶

Kore Savaşı devam ederken Türkiye’de zaman zaman yardım kampanyaları da düzenlenmiştir. Nitekim 14 Şubat 1951 tarihli *Muğla’da Halk Gazetesi* “Aydınlılar Kore’deki Savaş Birliğimize Hediye Gönderdiler” başlığı ile çıkmış ve bu haberin devamında ise şunlar yazılmıştır:

“Kore savaş birliğindeki subay, astsubay ve erlerimize Aydınlıların bir hediyesi olmak üzere onar kiloluk 226 kutu incir, 87 kilo sigara ayrıca Türk Savaş Birliği Generali Tahsin Yazıcı ile Birleşmiş Milletler Komutanı General MacArthur’a da 25 kiloluk özel ambalajlı birer kutu incir gönderilmiştir. Gönderilen hediye sandıklarına şu etiket yapıştırılmıştır. “Efeler Diyarı Aydın İlinden Kore Savaş Birliği Kahramanlarımıza Çam Sakızı Çoban Armağanı”²⁷

Kore savaşı devam ederken hem Kunuri Muharebelerinde hem de daha sonraki muharebelerde yaralanan kahraman Türk askerlerinin bir kısmı Kore ve Japonya’daki hastanelerde tedavi edilirken bir kısmı da çeşitli ülkelerin hava araçları ile Türkiye’ye nakledilmişlerdir. Nitekim Muğla basını bu konuya da ilgi göstermiş ve 1 Mart 1951 tarihli *Muğla’da Halk Gazetesi* “Kore’deki Yaralılarımızın Vatana Nakli” başlığı ile çıkmıştır. Haberin devamında ise: “Kore Harekâtı sırasında yaralanan Türk askerleri vatanlarına İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetlerine ait Hastings hastane uçaklarıyla nakledilmektedir. Türk yaralıları uzak doğudan Irak’taki Habbaniye alanına kadar İngiliz uçaklarıyla getirilmekte ve oradan da Türk Hava Kuvvetleri’ne ait Dakota uçaklarıyla yollarına devam etmektedir” denilmiştir.²⁸

Kore Hükümeti, Kore Savaşı sırasında Türk askerinin gösterdiği üstün hizmetlerden dolayı şehitlerimizin Türkiye’deki ailelerine sık sık üstün hizmet madalyaları göndermiştir. Nitekim bu madalyalardan birisi de Kore Şehidi Albay Nuri Pamir’in ailesine verilmiştir. Bu haber dönemin Muğla basınına da yansımıştır. Bu bağlamda 15 Mayıs 1953 tarihli

25 “Kore Harbi’nin En Korkunç Piyade Taarruzu”, *Muğla’da Halk Gazetesi*, S 2276, 31 Ocak 1951.

26 “Kore’deki Topçu Taburumuz Büyük Bir Muvaffakiyet Kazandı”, *Muğla’da Demokrat Yayla Gazetesi*, S. 81, 11 Mart 1953.

27 “Aydınlılar Kore’deki Savaş Birliğimize Hediye Gönderdiler”, *Muğla’da Halk Gazetesi*, S. 2278, 14 Şubat 1951,

28 “Kore’deki Yaralılarımızın Vatana Nakli”, *Muğla’da Halk Gazetesi*, S. 2284, 1 Mart 1951.

Muğla’da yayınlanan *Muğla’da Demokrat Yayla Gazetesi* konuyla ilgili olarak “Kore’deki Türk Şehidi Albay Pamir’in Eşine Güney Kore Cumhuriyeti Bir Madalya Gönderdi” manşeti ile çıkmıştır, Haberin devamında ise: “*Milli Savunma Bakanlığı tarafından bildirildiğine göre Kore cephesinde şehit olan Nuri Pamir Güney Kore Cumhuriyeti’nin armağanı olan gümüş yıldızlı mümtaz askeri hizmet madalyası ile şehit Pamir’in yararlıklarını gösteren Kore lisanı ile yazılmış bir berat milli Savunma Bakanlığı’nda görevli bir subay vasıtasıyla hediye olarak eşine verilmiştir*” yazmıştır.²⁹

25 Haziran 1950 tarihinde başlayan ve 27 Temmuz 1953 tarihine kadar devam eden Kore Savaşı, 220.000 Güney Kore askerinin ve 1.000.000 Koreli sivilin ölümüne neden olurken 5.000.000’den fazla kişinin de evsiz kalmasına sebep olmuştur. Buna karşılık Kore Savaşı’na katılan üç tugayımızdan 37 subay, 26 astsubay, 658 erbaş ve er olmak üzere toplam 721 asker şehit vermiştir. Buna karşılık 81 subay, 66 astsubay, 2.000 erbaş ve er olmak üzere toplam 2147 askerimiz de yaralanmıştır. 234 askerimiz ise esir düşmüş ve 175 askerimiz de kayıp hanesine yazılmıştır.³⁰

2. Kore Savaşı’nın Sona Ermesi

Kore Savaşı’nı sona erdiren mütareke görüşmeleri, 1951 yılının Temmuz ayında başlamıştır. Bu mütareke teklifi Kuzey Kore’den gelmiştir. Mütareke görüşmeleri iki yıl sürmüş ve bu görüşmeler sırasında da çatışmalar devam etmiştir. Nihayet Mart 1953’te Sovyetler Birliği lideri Stalin’in ölmesi ve buna bağlı olarak içerde iktidar mücadelesinin başlaması Sovyetler Birliği’nin mütarekeye razı olmasına neden olmuştur. Kore’de silahlı çatışmayı sona erdiren mütareke antlaşması 27 Temmuz 1953 tarihinde Panmunjom’da imzalanmıştır. Gerek mütareke görüşmelerine ve gerekse mütareke imzasına Çin halk Cumhuriyeti de iştirak etmiştir. Kore’de ateşkes antlaşması imzalandığı sırada Dördüncü Türk Tugayı’nın bir kısmı Kore topraklarına yeni ayak basmış ve bir kısmı da daha yolda idi.³¹

1953 yılında imzalanan ateşkes antlaşmasından sonra da Türkiye, Kore’ye asker göndermeye devam etmiştir. Sembolik olarak da olsa Kore’de bulunan son Türk mangası 1971 yılında Türkiye’ye geri çağırılmıştır. Nitekim bu konuyla ilgili olarak 11 Haziran 1957 tarihli Muğla’da yayınlanan *Muğla Gazetesi* “8. Kore Değiştirme Tugayımızın İlk Kafilesi İzmir’den Hareket Etti” manşeti ile çıkmıştır. Bu haberin altında: “8. *Kore Değiştirme Tugayımızın ilk kafilesi bugün Eltingre Amerikan Askeri taşıt Gemisi ile Kore’ye gitmek üzere İzmir limanımızdan ayrılmıştır*” bilgisi yer almıştır. Daha sonra haberin devamında ise şu ifadeler yer verilmiştir;

“Seferihisar’da eğitim gören ve bir ABD askeri taşıt gemisi ile İzmir limanından ayrılan kahramanlarımız için Atatürk heykelinin bulunduğu Cumhuriyet Meydanı’nda heyecanlı ve büyük bir tören yapıldı

Bir müddetten beri Seferihisar’da eğitim gören askerlerimiz sabahın erken saatlerinde askeri

29 “Kore’deki Türk Şehidi Albay Pamir’in Eşine Güney Kore Cumhuriyeti Bir Madalya Gönderdi”, *Muğla’da Demokrat Yayla Gazetesi*, S. 137, 11 Mart 1953.

30 Erkan, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı...”, s. 70.

31 Armaoğlu, *20.Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1990)*, s.455-456, Yıldız-Doğramacı, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları...”, s. 562.

taşıtlar vasıtasıyla İzmir-Merkez'e gelmiş ve Cumhuriyet Meydanı'nda bir tören yapılmıştır.

Askerlerimizin hareket edeceği gazetelerde yazıldığı için Cumhuriyet Meydanı sabahın erken saatlerinde çok kalabalık bir vatandaş kitlesi ile dolup taşmıştır. İzmir bu münasebetle adeta bir bayram havası yaşamıştır.

Tören başladıktan sonra Tugay Komutanı ile Yurtiçi Bölge Komutanı General Cemal Gürsel birer konuşma yaparak Türk askerinin cihanşümul kuvvetine temas etmişler, askerlerimizin her zaman dünyaya yeni yeni kahramanlık örneği vermeğe muktedir olduklarını anlatarak iyi yolculuklar ve başarılar dilemişlerdir.

Tören sonrası kahraman askerlerimiz gemilerine binmiş ve tezahüratlarla uğurlanmıştır. Kore değiştirme tugayımız diğer kabileleri müteakiben hareket edeceklerdir."³²

3. Türkiye'nin NATO'ya Katılması

Türkiye İkinci Dünya Savaşı sonrası her platformda güvenliğini garanti altına alacak girişimlerini sürdürmüştür. Bu bağlamda 1951 yılında Türkiye, NATO'ya girmek istemiştir. Türkiye'nin bu talebini Amerika Birleşik Devletleri İngiltere ve Fransa'ya sunmuştur. Ancak, Norveç, Danimarka, Hollanda gibi küçük devletler Türkiye'nin komşusu olan Sovyetler Birliği'nin bu duruma tepki göstererek yeni bir savaş çıkarmasından korktukları için Türkiye'nin NATO'ya girme talebini reddetmişlerdir. Ancak Kore Savaşı'nda Türk askerinin gösterdiği kahramanlıklar başta Amerikan kamuoyu olmak üzere tüm batılı devletlerde hâkim olan Türkiye aleyhtarlığını sona erdirmiştir. Nitekim 21 Eylül 1951 tarihinde Kanada'nın Ottawa şehrinde yapılan NATO Bakanlar Konseyi toplantısında yayımlanan bir bildiri ile Türkiye ile Yunanistan'ın NATO'ya katılmaya davet edilmesi kararı alınmıştır. Bu bağlamda TBMM 19 Şubat 1952 tarihli toplantısında aldığı bir kararla NATO'ya katılma kararı almıştır. Böylece Türkiye uzun yıllar katılmak için çaba harcadığı NATO'ya, Kore Savaşı'na katılarak üye olmuştur.³³

Sonuç

1950 yılından Türkiye'de iktidar değişmiş olmasına rağmen Batı endeksli Türk dış politikası değişmemiştir. İşte bu bağlamda Demokrat Parti, Birleşmiş Milletler ideallerine bağlılığı çerçevesinde İngiltere, Fransa ve ABD gibi Batı ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmeyi kendine ilke edinmiştir. Batı endeksli izlenen bu dış politika SSCB tehdidi altındaki Türkiye'nin NATO şemsiyesi altına girmek istemesine neden olmuştur. Nitekim Türkiye'nin NATO'ya üye olmasının hem güvenliğini garanti altına almasına hem de Batı ile olan ilişkilerini geliştirmesine vesile olacağı ümit edilmiştir. Bu bağlamda NATO sadece bir güvenlik şemsiyesi değil aynı zamanda bir saygınlık unsuru olarak da algılanmıştır.

Nitekim 25 Haziran 1950 tarihinde Kore Savaşı'nın başlaması, Türkiye için beklenen fırsatı doğurmuştur. BM Genel Sekreteri 28 Haziran 1950 tarihinde BM üyesi ülkelere Kore'ye yardım etmeleri konusunda çağrıda bulunmuştur. Demokrat Parti Hükümeti ise 29 Haziran 1950 tarihinde BM Genel Sekreterliğine bir mektup göndererek Türkiye'nin üzerine düşen görevi yerine getireceğini belirtmiştir. NATO'ya üye olmak için beklenen

32 “8. Kore Değiştirme Tugayımızın İlk Kafilesi İzmir'den Hareket Etti”, *Muğla Gazetesi*, S. 1555, 11 Haziran 1957.

33 Akkaya, “Türkiye'nin NATO Üyeliği ve Kore Savaşı”, s. 13-14.

şartlar olgunlaşmaya başlamıştır. İşte bu bağlamda Demokrat Parti Hükümeti TBMM'ye dahi sormadan Bakanlar Kurulu Kararı ile Kore'ye 4.500 kişilik bir birlik göndermeye karar vermiştir. TBMM'ye sormadan Demokrat Parti Hükümeti'nin yurtdışına asker göndermesi ise muhalefet tarafından çok eleştirilmiştir.

Ankara'dan İskenderun'a demiryolu ile gelen 4.500 kişilik Türk birliği buradan gemilere bindirilerek Kore'ye nakledilmiştir. Uzun ve meşakkatli bir yolculuktan sonra Kore'nin Pusan Limanı'na ulaşan Türk birlikleri burada bekletilmeden Pusan'ın 95 km uzağındaki Taegu şehrindeki Japonlardan kalma bir kışlaya yerleştirilmiştir.

Kore'de BM bayrağı altında savaşan Türk birliklerinin özellikle Kunuri Muharebelerinde ve Kumyangiangni Muharebelerinde gösterdiği üstün cesaret ve kahramanlıklar Türk ve dünya basınında oldukça fazla kendine yer bulmuştur. Nitekim bu başarı sonrası Türk Birliği'ne Amerikan Kongresi tarafından "Mümtaz Birlik Nişanı" ve Güney Kore Cumhurbaşkanı tarafından da "Cumhurbaşkanlığı Birlik Nişanı" verilmiştir.

Cumhuriyet tarihinde ilk defa dünya barışına katkı vermek amacıyla Kore'ye gönderilen Türk Silahlı Kuvvetleri, burada 937 şehit ve 2.068 yaralı vermesine rağmen üstün başarı göstererek kendini dünyaya ispatlamış ve bunun sonucu olarak da Türkiye'nin dünyada en önemli güvenlik şemsiyesi olan NATO'ya 19 Şubat 1952 tarihinde girmiştir.

Muğla basını ise Kore Savaşı'nı daha başından beri takibe başlamıştır. Bu bağlamda bu dönemde Muğla'da çıkan *Muğla'da Halk Gazetesi*, Demokrat Parti Hükümeti'nin Kore'ye asker gönderme kararını, bu karara CHP'nin muhalefet etmesini, Kunuri Muharebelerini ve Kore'deki yaralılarımızın Türkiye'ye nakledilmesini okuyucularına duyururken bir diğer gazete olan *Muğla'da Demokrat Yayla* ise yine Kunuri Muharebeleri ile Kumyangiangni Muharebelerinde Türk askerinin gösterdiği üstün cesaret ve kahramanlıklar ile Kore Savaşı'nda şehir düşen askerlerimize Kore Hükümeti tarafından gönderilen madalyalardan bahsetmiştir. Ayrıca *Muğla Gazetesi* de savaş sonrası 1971 yılına kadar Türkiye'nin Kore'ye sembolik de olsa asker gönderdiğini ve bunlardan birinin de 1957 yılında İzmir'den uğurlandığını okuyucularına aktarmıştır.

Kaynakça

1. Süreli Yayınlar

1.1. Gazeteler

"8. Kore Değiştirme Tugayımızın İlk Kafilesi İzmir'den Hareket Etti", *Muğla Gazetesi*, S. 1555, 11 Haziran 1957.

"Aydın'da Kore'deki Kahramanlarımız İçin Bir Toplantı Tertip Edildi", *Muğla'da Halk*, S. 2261, 9 Aralık 1950.

"Aydınlılar Kore'deki Savaş Birliğimize Hediye Gönderdiler", *Muğla'da Halk*, S. 2278, 14 Şubat 1951.

"Büyük Komünist Taarruzu Yeni Yılın İlk Günlerinde Başlayacak", *Muğla'da Halk*, S. 2267, 30 Aralık 1950.

"Kore Harbi'nin En Korkunç Piyade Taarruzu", *Muğla'da Halk*, S. 2276, 31 Ocak 1951.

“Kore’deki Topçu Taburumuz Büyük Bir Muvaffakiyet Kazandı”, *Muğla’da Demokrat Yayla*, S. 81, 11 Mart 1953.

“Kore’deki Tugayımızın Emsalsiz Zaferine Dair Yankılar Devam Ediyor”, *Muğla’da Halk*, S. 2260, 6 Aralık 1950.

“Kore’deki Türk Şehidi Albay Pamir’in Eşine Güney Kore Cumhuriyeti Bir Madalya Gönderdi”, *Muğla’da Demokrat Yayla Gazetesi*, S. 137, 11 Mart 1953.

“Kore’deki Türk Şehidi Albay Pamir’in Eşine Güney Kore Cumhuriyeti Bir Madalya Gönderdi”, *Muğla’da Demokrat Yayla*, S. 137, 15 Mayıs 1953.

“Kore’deki Yaralılarımızın Vatana Nakli”, *Muğla’da Halk*, S. 2284, 1 Mart 1951.

“Kore’ye Asker Gönderiyoruz”, *Muğla’da Halk*, S. 2228, 26 Temmuz 1950.

“Kore’ye Türk yardımının Akisleri”, *Muğla’da Halk*, S. 2231, 29 Temmuz 1950.

2. Kitap, Makale ve Tezler:

Akkaya, Bülent, “Türkiye’nin NATO Üyeliği ve Kore Savaşı”, *Akademik Bakış Dergisi*, S. 28 (Ocak-Şubat 2012), ss. 1-20

Armaoğlu, Fahir, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi, (1914-1990)*, C.1, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1992.

Bağcı, Hüseyin, *Türk dış Politikasında 1950’li Yıllar*, ODTÜ Gelişme Vakfı Yayınları, Ankara, 2007.

Bodur, Harun, *Kronolojik 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi*, Çağlar Yayınları, Ankara, 2005.

Demir, Bülent, “Güney Kore’nin Ekonomik ve Teknolojik Gelişim Süreci- Bölge Ülkeleri ve Türkiye ile Olan Stratejik Yaklaşımlar” *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Erkal, M. Sedat, “Kore Savaşı ve Kore’de Türk Tugayı (25 Haziran 1950-6 Temmuz 1953)”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, S. 203 (Nisan 2013), ss. 45-76.

Erkal, M. Sedat, “Türkiye Cumhuriyeti Tarihinde Kore Savaşı, Önemi, Öncesi ve Sonrası ile İlgili Değerlendirme”, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

Erkin, F. Cemal, *Dışişlerinde 34 Yıl*, TTK Basımevi, Ankara, 1993.

Öymen, Altan, *Değişim Yılları*, Doğan Kitabevi, İstanbul, 2004.

Üzmez, Adnan, “İkinci Dünya Savaşı’ndan Sonra Gelişen Olayların Işığında Kore Savaşı ve Türkiye”, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, 2006.

Yıldız, Özgür - Doğramacı, Hafize, “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları Işığında Kore Savaşı Üzerine Bir Değerlendirme”, *Tarih Okulu Dergisi*, Y. 7, S. XVII (Mart 2014), ss. 545-570.

EKLER

Ek-1: Muğla'da Halk Gazetesi'nin Türkiye'nin Kore'ye Asker Göndermesi ile ilgili Manşeti

Ek-2: Muğla'da Demokrat Yayla Gazetesi'nin Kore'deki Topçu Tugayımızın Başarısı ile ilgili Manşeti